

quod illi pulchrum, & bonum visum fuit, vituperent, & calumnijs infectentur contra Psalm. 114. quo laudatur Deus, quod omnia in sapientia fecerit.

*Ex ignis, & aqua congressu, fit sal
Natura Fermentum vniuersale,
& humidum radicale.*

Cap. 4.

Postquam ex Hippoc. doctrina demonstraui aquam esse menstruum Naturæ, in se complectens seminales, & formales virtutes, quas à Sole tanquam à masculeo formali, vniuersalique principio mutuatur: Nunc porro ex eadem ostendere pergami, ex ignis & aquæ congressu fieri sal Naturæ, cum seorsim, neque sibi, neque alijs sufficiunt.

Irreperit in hominem (pergit Senex) anima, ignis, & aquæ temperamentum habens: vbi notandum, Philosophum, non loqui de mète humana supra an naturali lucis radio Theologorum more, sed veterum consuetudine, de vniuersali Naturæ fermento: *Quandoquidem, inquit, Animus in omnibus ani-*

lib. I. de vi
Etus ratio-
ne

MORB. PRINCEPS. 309

animatis idem est, nunquam quiescit, diuiditur in plures, & maiores, & minores, & pauciores sunt, ideoque quando in statu est TEMPERAMENTVM vocauit.

Etenim postquam aqueus fæmineus vapor Cœlestia, seu spiritualia, & masculina rerum semina ex aere hauserit, statim incipit ignis in aquam agere, eamque ornare, atque mouere: & aqua ab illabente igne in alimentum absumi. Ex solenni hoc matrimonio Nobilissima proles generatur, quæ cum Hermaphrodita sit, participare de qualitate, dispositione, & proprietate parentum necesse est, ea de causa vnico verbo **IGNIS-AQVA** exprimitur. Cum verò omnia salia, tam naturalia, quam artificialia ex igne, & aqua, seu acido, & alcali compositione coaleant, hinc fit vt hunc fætum **SAL COMMUNE** Mystæ nominauerint, hac præcipua ratione, quòd vbique in montibus, vallibus, terræque marisque inquilinis reperiatur, quo sine, & homo ipse viuere; & aliquid in mundo subsistere non potest; in eo enim latet omnium rerum permanens humidum radicale. Hoc autem commune sal cum à vulgi cognitione remotum
fit,

fit, atque in æternum ita sit mansurum, idèd insigniuere Philosophi decoro titulo SALIS PHILOSOPHORVM, quo absente, & ars otiosa sileret, & ipsa natura inefficax quocunque ab opere feriretur. Est insuper VNIVERSALE BALSAMVM, quo cuncta necessariò seruantur, & præseruantur. Et quia ex vna in aliam transit materiam, eamque in sui naturam transmutat, quod corpori non licet, ob id quoque ANIMAM MVNDI appellauere. Cum verò nunquam in eodem statu permaneat, neque vnquam quiescat, idcirco subindè superat ignis, & tum masculi arma gerit, subindè fæmina, & tum FERMENTI VNIVERSALIS epigraphen sortitur, quando verò tandem pacificam vnionem possidet HVMIDVM RADICALE apud scriptores audit. Hoc inquam defluens in hæc inferiora semina eis leges, vitam atque multiplicatiuam vim communicat: Estque ipsa forma vel Natura, quæ per Aristotelem describitur principium motus, quietis, actionis, & vitæ eius, in quo est, cui cura, directio, & conseruatio corporis sui, non secus ac Nautæ cõmissæ puppis demandata est.

Hoc

MORB. PRINCEPS. 311

Hoc inuisibile Naturæ sal, vel
sal commune, quod Hippocrates
Calidum immortale, & *omnia* de carnibus

sciens, & *ornans* appellat, per æ-
theris plagam vndequaue con-
stanter disfluens ad terræ centrum,
absente etiam Sole per diem, & lu-
na per noctem, per opacissimas
vsque tenebras iugiter properat
cuncta ditans dotibus, quas secum
fert, ad generationem necessarijs :

*Quid sine hoc fit tandem, aut cui
rei non adest?* Rerum est mille-ar-

tifex, corque omnium rerum : scit
emendare metalla : mineras corri-
gere: *animalia intellectum docere* : Cosmopol.

nouit tam diuersa florum genera
in herbis, & arboribus vnus effin-
gere: illisque præesse omnibus: pò-

tens est aerem corrumpere, ite-
rumque emendare : est omnium

odorum in mundo artifex : om-
niumque est excolor pictor co-
lorum &c. in multas formas

vertere nouit materiam sacram
prudens, venerabilis, & cuncta
sciens :

in Hymnis
Orpheus

Defluit itaque in hæc inferiora
fermentum vniuersale, ignis &
aquæ temperamentum habens,
vnde eius nutrix terra est, cuius
corpus ideò instar spongiæ per-
uium non sine causa natura plas-
mauit,

mauit, vt huic facilis pateret aditus, quo in illa aptior fieret ad pullificationem particularium seminum. Et quia subiectum vitæ est, & sedes, idè Humidum radicale vniuersale dici meruit: id voluit Hippocrates quando inquit, *ex paucis multa contingunt, quia vniuersa terræ nascentia copiosorem virtutem ex terra attrahunt, quam secum à parentibus attulerunt*: idè quoque SAL VEGETANS, & omnia fæcundans cognominarunt.

Hoc itaque tam masculini, quam fæminini generis Naturæ sal à solis calore in alcali reuerberatum (id autem quomodo fiat, in Clavis cap. 3. mechanicè ostendi) magis passiuus, quam actiuus vires agere, fungique sapienter fæminæ munijis tunc deprehenditur, idèque mutato masculi officio delectabilis soror filij Solis, vel vnico nomine Alcali indigitatur à Mytis:ca præsertim ratione, quòd in se, vt vacuum, immortale illud calidum, & acidum ex aere rursus auidè excipiat; Idè quoque SALIS SAPIENTIÆ elogio insigniuere. Adeoque Naturæ primus labor nil aliud est quam pinsere SAL, ac deinde ALCALI, quod pri-

MORB. PRINCEPS. 313

primam omnium rerum materiam suppeditat, multiplicatiuam vim in seipso habens atque scientiam, quâ nouit Elephantum dentes eò præconceptæ destinationis adducere, & donare illiusmodi adamantes duritie, & quia huius salis origo deriuatur à Sole, ideò dixerunt antiqui SALE & SOLE nihil in mundo utilius: sal istud naturæ à Solis calore, vt diximus, reuerberatur in alcali, eademque actione istud facundat illiq, multiplicatiuam vim infundit. Hinc discimus, res omnes in vniuerso non alio modo produci posse, nisi per acidum, & alcali, quæ coniuncta, humidum radicale constituunt, cuius compositionem sapientissima Natura vnico artificio in magno mundi laboratorio præparat.

His vestigiis incedit ars, imitaturque sapientissimam magistrâ: comburit leni igne vegetabilia, illaque in cineres, quos deinde acriore flamma exurit, donec aciditas, seu forma rei in alcali inuertatur: Alcali hoc tali labore magneticam vim trahendi nouum acidum, seu occultum, seu manifestum nanciscitur; vt puta oleum occultè acidum, iunctum alcali

O co-

Clavis c. 9.

coquitur in saponem falsum; quod autem oleum acidum sit, ostendi mechanicè in Clavi.

*de ratio. vi
fus in mor
bis acutis*

Et idem alcali silicibus iunctū pro acida salis parte beneficio fusionis ignis in vitrum vertitur, quod esse falsum Clavis cap. 3. ad oculum explicat. Vnde Hippocr.

Mibi placet, ut ad omnem artem animum attendamus. Quare mihi quoque inglorium non existimo, si (Natura docente) per docimaasticam artem digestionum officinas adiuerim: vtv̄t ineptissimi domini sine erubescencia obiciant, me scilicet falcem in alienam messem mittere: quibus respondet Magister in Epistola: *hi Artis imperitiam praeferentes, cum sint ignorantes, quod melius est, damnant.*

Quomodo autem ars imitetur Naturam in salium, & alcalium preparatione, & vt viceversa alcalia, rursus in varia salia transmutentur citata Clavis 3. 5. & 6. cap. satis lucidè demonstratur, quò veritatis amantem lectorem remittimus.

Alcali itaque, seu vim attractiuam in omnium seminum profundum demersit Omnipotens, vt eius attractu, more magnetico, superiorum virtutes hūc deducerentur:

tur
leb
cu
lin
len
fat
VI
Ho
co
in
co
vn
fru
be
re
qu
di
qu
R
ric
n
cl
pr
m
ni
tu
va
H
de
to
ca
cl

MORB. PRINCEPS. 315

quod
tendi
unctū
o fu-
itur,
3. ad
pocr.
rtem
mihi
imo,
nasti-
cinas
omi-
, me
ffem
g' ster
iava
r ar-
ant.
tetur
lium
alca-
smu-
. cap.
ò ve-
nitti-
acti-
pro-
s, vt
o, fu-
ren-
:

tur. informationis actū actutū ce-
lebrarent: gliscerentque in sal vni-
cum Hermaphroditicum mascu-
lini, & fæminini generis sexu pol-
lens, & hoc est illud vnum, de quo
fatur Hermes, omnia ex RE
VNA, fiuntque hæc duo vnum
Homogeneum consentiens, sibiq.
concordans; ideòque amicabiliter
in opere generationis ita simul
coeunt, vt inseparabiliter tandem
vniantur, quo postea in segetes, &
fructus paulatim erumpunt.

Resurgat nunc mercenaria, im-
bellisq; societas suis cum affeclis, &
reprobet tanquam nefandum
quoddam, cælestem hunc, atque
diuinum spiritum à veterum anti-
quitate tot triumphis nobilitatum.
Resurgat stupida illa reprobatoria,
ridicula turba, pergatque Diui-
num Numen vltius calumnijs
obscurare, quod tam à sacris, quã
prophanis Philosophis in illorum
monumentis tot laudum præco-
nijs fuit semper debite exorna-
tum, atque celebratum. Audiant in
vastissima Naturæ schola magnū
Hippocratem naturali sermone
docentem, ex hoc inuisibili diuino
totum mundum, & quicquid sub
cæli ambitu continetur, exortum
esse: *Ab hac vnare omnes res na-*

Hermes.

ra sunt, per vniuersalem scil. Acidi, & Alkali confectionem. Itaque quoque, & morbos omnes huius solius REI propaginem, & sobolem esse, & ab hac VNARE modo quoque omnia exoriri doctrina, & Hippocratica auctoritate demonstrabo.

Ex ignis, & aqua congressu quocunque in loco seduionem, ventumque excitari.

Cap. 5.

IGnem acidum esse, in Clauis cap. 8. euici; quomodo autem acidum alcali coniunctum seditionem ac ventum excitet, tam in macro, quam microcosmo nunc demonstrabo. Ventus, inquit Magister ipsius aeris fluctus atque vnda existit. Notandum rursus quod aer, flatus, ventus, spiritus, Hippocrati synonyma sint, vt supra pariter monui. Iubet autem nos ad omnem artem animum adhibere, omnes enim artes cum humana natura communicare docet. Prudens ergo Podagricus obseruet communem preparationem Tartari vitriolati, ex spiritu vitrioli, & alcali